

Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door Correct hanteren en juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica bevatten

- (1) Aangezien kristallijn silica overvloedig voorkomt in de natuur; maakt het ongeveer 12% uit van de aardkorst. Kristallijn silica zit van nature in verschillende andere mineralen en minerale producten.
- (2) In aanmerking genomen dat de industrie intensief gebruik maakt van twee van de kristallijne vormen van silica, nl. kwarts en cristobaliet. Beide worden verkocht als zand, dat een korrelig materiaal is, of als poeders die bestaan uit deeltjes die fijner zijn dan 0,1 milimeter.
- (3) Overwegende dat kristallijn silica en materialen / producten / grondstoffen die kristallijn silica bevatten gebruikt worden in vele industrieën, inclusief maar niet beperkt tot de chemische, keramische, bouw-, cosmetica-, reinigingsmiddelen-, elektronica-, metaalgieterij-, glas-, tuinbouw-, ontspannings-, metaal- en machinebouw -, coating- waaronder ook verf, farmaceutische industrie, en als filtratiemiddel in verscheidene industrieën.
- (4) Overwegende dat het Scientific Committee for Occupational Exposure Limits (SCOEL) van de Europese Commissie ¹concludeerde, inter alia "dat het belangrijkste effect bij mensen van de inhalatie van respirabel kristallijn silica, silicose is. Er is voldoende informatie om te concluderen dat het relatieve risico op longkanker verhoogd is bij personen met silicose (en blijkbaar niet bij werknemers zonder silicose die blootgesteld worden aan silicastof in groeven en in de keramische industrie). Daarom zal het voorkomen van de ontwikkeling van silicose ook het risico op kanker verminderen. Aangezien een duidelijke drempel voor de ontwikkeling van silicose niet geïdentificeerd kan worden, zal elke vermindering van blootstelling het risico op silicose verminderen".
- (5) Overwegende dat er bewijs blijkt te bestaan dat er variabele potentiële effecten zijn van Respirabel kristallijn silica in verschillende industrieën.
- (6) Overwegende dat er een reeks beïnvloedende factoren zijn in de epidemiologie van longkanker, bijvoorbeeld roken, radon en polyaromatische koolwaterstoffen.
- (7) Overwegende dat er momenteel geen beroepsmatige blootstellingslimiet is voor Respirabel kristallijn silica op EU-niveau en de nationale blootstellingslimieten variëren.
- (8) Overwegende dat Respirabel kristallijn silica in veel opzichten verschilt - inclusief vanwege zijn natuurlijk veel voorkomen - van de situaties die normaal gezien geregeld worden in de wetgeving inzake veiligheid en gezondheid van arbeiders. Daarom is het huidige Akkoord, dat in vele opzichten uniek is, een geschikt instrument om om te gaan met deze specifieke substantie.
- (9) Overwegende dat de Partijen handelen in de vaste overtuiging dat dit Akkoord zal bijdragen tot het beschermen van banen, en het veilig stellen van de economische toekomst van de sectoren en bedrijven.
- (10) Overwegende dat de Partijen hun best zullen doen om de toepassing van dit Akkoord te bewerkstelligen bij alle bedrijven binnen de gehele sector die zij vertegenwoordigen.

---

¹ SCOEL SUM Doc 94-final over respirabel kristallijn silica, juni 2003.

- (11) Overwegende dat de Partijen in dit Akkoord handelen overeenkomstig Artikel 139 (1) en (2) EU-Verdrag.

Gelet op het voornoemde, sluiten de Partijen het volgende Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door Correct Hanteren en Juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica bevatten

Artikel 1 - Doelstellingen

Dit Akkoord is gericht op

- de bescherming van de gezondheid van Werknemers en andere personen die beroepshalve op de werkplaats blootgesteld worden aan Respirabel kristallijn silica uit materialen / producten / grondstoffen die kristallijn silica bevatten.
- minimalisatie van de blootstelling aan Respirabel kristallijn silica op de werkplaats door de Goede Praktijken hierin vastgelegd, toe te passen om zo de beroepsmatige gezondheidsrisico's met betrekking tot Respirabel kristallijn silica te voorkomen, te elimineren of te verminderen.
- uitbreiding van de kennis over de mogelijke effecten op de gezondheid van Respirabel kristallijn silica en over Goede Praktijken.

Artikel 2 - Toepassingsgebied

- (1) Dit Akkoord dekt de productie en het gebruik van kristallijn silica, evenals materialen / producten / grondstoffen die kristallijn silica bevatten en die mogelijk leiden tot blootstelling aan Respirabel kristallijn silica. Beschrijvingen van de betrokken industrieën zijn opgenomen in Bijlage 5 hiertoe.
- (2) Het toepassingsgebied van dit Akkoord omvat tevens nevenactiviteiten, zoals hanteren, opslag en transport. Het is ook van toepassing op mobiele werkplaatsen. Mobiele werkplaatsen kunnen krachtens dit Akkoord onderhevig zijn aan specifieke regels.
- (3) Dit Akkoord is van toepassing op de Partijen, Werkgevers en Werknemers zoals hieronder gedefinieerd en vastgelegd.

Artikel 3 - Definities

- (1) 'Werkgever(s)' betekent de individuele bedrijven die direct of indirect vertegenwoordigd worden door de Partijen van dit Akkoord die de industrie vertegenwoordigen.
- (2) 'Werknemers' betekent de personeelsleden die direct of indirect vertegenwoordigd worden door de Partijen van dit Akkoord die de werknemers die regelmatig of af en toe blootgesteld worden aan Respirabel kristallijn silica vertegenwoordigen. Met Werknemers wordt bedoeld: deeltijds, voltijds, evenals werknemers met contract voor een bepaalde duur, en andere arbeiders die handelen onder het rechtstreeks toezicht van de Werkgever (bv gedetacheerde / uitgezonden werknemers).
- (3) 'Werknemersvertegenwoordigers' betekent vertegenwoordigers van werknemers met specifieke verantwoordelijkheid voor de veiligheid en gezondheid van de werknemers: eender welke persoon verkozen, gekozen of aangeduid overeenkomstig nationale wetgeving / of gebruik om werknemers te vertegenwoordigen waar problemen opduiken inzake bescherming van de veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk.
- (4) 'Partijen' betekent de ondertekenaars van dit Akkoord.
- (5) 'Respirabel kristallijn silica' betekent de massafractie van geïnhaleerde kristallijne silicadeeltjes die binnendringen tot in de alveolen of longblaasjes. De respirabele conventie die een specificatie is voor monitoringinstrumenten, is gedefinieerd overeenkomstig § 5.3. van

de Europese Norm EN 481 Werkplaatsatmosfeer - Definitie van de deeltjesgrootteverdeling voor het meten van de in de lucht zwevende deeltjes.

- (6) 'Goede Praktijken' betekent de algemene principes van Richtlijn 89/391 en van Sectie II van Richtlijn 98/24 zoals verder uitgewerkt en geïllustreerd door Bijlage 1 hiertoe, welke van tijd tot tijd bijgewerkt kan worden.
- (7) 'Site' betekent de operationele eenheid waar het Respirabel kristallijn silica voorkomt. Opslag en transport worden beschouwd als aparte Sites tenzij ze verbonden zijn met een productie- of gebruikssite. Mobiele werkplaatsen worden ook als Sites beschouwd.
- (8) 'Niet-toegepast' betekent het niet-naleven van het Akkoord inclusief de Goede Praktijken zoals gedefinieerd onder (6) hierboven dat leidt tot een verhoogde blootstelling van Werknemers aan Respirabel kristallijn silica en leidt tot een gezondheidsrisico dat vermeden had kunnen worden door de Goede Praktijken na te leven.
- (9) 'Nationale Praktijken' betekent richtlijnen of standaarden uitgevaardigd door bevoegde autoriteiten of goedgekeurd door de industrie, die wetgeving noch reglement zijn.

Artikel 4 - Principes

- (1) De Partijen zullen samenwerken om de kennis te verhogen inzake gevolgen voor de gezondheid van Respirabel kristallijn silica, in het bijzonder via onderzoek, monitoring en verspreiding van Goede Praktijken.
- (2) De Partijen erkennen dat er behoefte is aan een Europese strategie ter preventie van Respirabel kristallijn silica. Dit betekent echter niet dat ondertekening van dit Akkoord beschouwd moet worden als de erkenning van het bestaan van ongecontroleerde blootstelling in de betrokken sector of het bestaan van blootstelling in de sector als geheel.
- (3) De Partijen erkennen dat de algemene principes van Richtlijn 89/391, en van Richtlijn 98/24 betreffende de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van werknemers tegen de risico's van chemische agentia op het werk ten allen tijde van toepassing blijven (inclusief, in het bijzonder, Artikel 4: Bepaling en risicoanalyse van gevaarlijke chemische agentia ; Artikel 5: risicopreventie; Artikel 6: Bijzondere beschermings- en preventie maatregelen ; Artikel 7: Maatregelen bij ongevallen, voorvallen en noodsituaties; Artikel 8: Voorlichting en opleiding van de werknemers).
- (4) De Partijen komen overeen dat kristallijn silica en materialen / producten / grondstoffen die kristallijn silica bevatten, zoals verder beschreven in Bijlage 5 hiertoe, primaire, nuttige en vaak onmisbare componenten / ingrediënten zijn voor een groot aantal industriële en andere professionele activiteiten die bijdragen tot het beschermen van banen en het veiligstellen van de economische toekomst van de sectoren en bedrijven, en dat de productie en het breed verspreid gebruik ervan voortgezet moet worden.
- (5) De Partijen komen overeen dat de implementatie van de 'Goede Praktijken' geïllustreerd in Bijlage 1 van dit Akkoord een effectieve bijdrage zal vormen bij risicobeheer door het voorkomen of, waar dit momenteel niet tot stand te brengen is, het minimaliseren van de blootstelling aan Respirabel kristallijn silica door de toepassing van de geschikte preventie- en beschermingsmaatregelen in toepassing van Sectie II van Richtlijn 98/24.
- (6) Dit Akkoord doet geen afbreuk aan de verplichting van Werkgevers en Werknemers om de nationale en Europese wetgeving na te leven op het gebied van veiligheid- en gezondheid van de werknemers .
- (7) Voor zover de geldende Nationale Praktijken strenger blijken te zijn dan de vereisten in dit Akkoord, dienen de Werkgevers en Werknemers zich aan deze Nationale Praktijken te houden.

Artikel 5 - Goede Praktijken

- (1) De Partijen geven gezamenlijk hun goedkeuring aan de Goede Praktijken zoals geïllustreerd in Bijlage 1 hiertoe.
- (2) Werkgevers en Werknemers, en de Werknemersvertegenwoordigers, zullen gezamenlijk hun best doen ernaar te streven om de Goede Praktijken, voor zover van toepassing, te implementeren op Siteniveau , inclusief met betrekking tot niet-Werknemers (vb. aannemers) die beroepshalve blootgesteld worden op Sites, (bv. door de Goede Praktijken, waar van toepassing, deel te laten uitmaken van de contractspecificaties).
- (3) Bijlage 1 kan aangepast worden overeenkomstig de procedure voorzien in Bijlage 7.
- (4) Werkgevers verplichten zich ertoe om periodieke opleidingen te organiseren, en alle betrokken Werknemers verplichten zich ertoe om deze periodieke opleiding te volgen met betrekking tot de implementatie van de Goede Praktijken².

Artikel 6 - Monitoring

- (1) Elke Site zal een opvolgingssysteem voor de toepassing van de Goede Praktijken inrichten. Hiervoor wordt voor elke site een Werknemer (bv de teamleider van een site) aangesteld door de Werkgever om de toepassing van de Goede Praktijken op te volgen. Hij/zij brengt op verzoek verslag uit aan de persoon aangeduid onder (2).
- (2) Een persoon wordt aangesteld door de Werkgever overeenkomstig de bepalingen van Artikel 7 van Richtlijn 89/391 om het Toepassen of Niet-toepassen van de Goede Praktijken regelmatig op te volgen. Hij/zij onderhoudt contact met de personen aangeduid onder (1) hierboven overeenkomstig een schema/procedure opgesteld op zijn/haar verantwoordelijkheid na overleg met de ondernemingsraad van het bedrijf en de Werknemersvertegenwoordigers waar van toepassing.
- (3) Voor stofmetingen volgen Werkgevers de relevante Stofmetingprotocol(len) zoals omschreven in Bijlage 2. Deze Protocol(len) kunnen aangepast worden aan de specifieke behoeften van kleinere Sites en laten toe dat metingen gedaan worden in een willekeurige selectie van Sites in geval van een veelvoud aan kleinere Sites in specifieke sectoren.

Artikel 7 - Rapportering, Verbetering

- (1) De Werkgevers en de Werknemers zullen er gezamenlijk en voortdurend naar streven om met de steun van de Werknemersvertegenwoordigers, de Goede Praktijken na te leven , en om de toepassing ervan te verbeteren.
- (2) Werkgevers zullen rapporteren over het toepassen / Niet-toepassen en de verbetering via hun persoon aangesteld volgens Artikel 6 (2) één keer om de twee jaar, de eerste keer in 2008 (rapport omtrent gegevens van 2007).
Een indeling voor een rapportage is samen ontwikkeld door de Partijen en aangehecht als Bijlage 3 bij dit Akkoord.
- (3) De Partijen komen overeen dat het aantal gevallen van Niet-toepassen per Werkgever gestaag zal dalen gedurende de geldigheidstermijn van dit Akkoord, tenzij het aantal gevallen van het Niet-toepassen zodanig is dat het verdere verbetering niet toelaat, in welk geval de Werkgever zijn best zal doen om de status quo te behouden.
- (4) Rapportering Verslaggeving? onder (2) hierboven wordt op geconsolideerde wijze gedaan door de respectievelijke Partij(en) aan de Raad. Er wordt echter aan het geconsolideerde rapport een lijst toegevoegd, met opgave van de Sites die zich herhaaldelijk in een geval van niet-toepassing bevinden .

---

² Zie Artikel 13 van Richtlijn 89/391.

Artikel 8: De Raad

(1) Principe

Het belangrijkste doel van de Raad is om bestaande problemen te identificeren en mogelijke oplossingen voor te stellen. De Raad is het enige en exclusieve orgaan voor de supervisie van de implementatie en interpretatie van het Akkoord.

(2) Taken

De Raad bekijkt de rapporten voorzien in Artikel 7 en stelt een Samenvattend rapport op ten laatste tegen 30 juni van het volgende jaar waarbij het toepassen, Niet-toepassen en de verbetering samengevat worden. Dit Samenvattend Rapport bevat gegevens over het niveau van toepassen / Niet-toepassen per industriesector, de redenen daarvoor en de aanbevelingen daaromtrent. Het Samenvattend rapport wordt gestuurd naar alle Partijen en hun leden, de Europese Commissie en de nationale overheden verantwoordelijk voor de werknemersveiligheid en wordt bestempeld als "vertrouwelijke/gevoelige bedrijfsinformatie". Een Verkorte Samenvatting kan beschikbaar gesteld worden aan het publiek indien gewenst. Het Samenvattend rapport voorzien in Juni 2007 is verschillend in vorm en inhoud en geeft gewoon een overzicht, op basis van informatie ter beschikking gesteld door de Partijen, van de implementatiestatus en de voorbereiding voor de eerste rapportering die plaatsvindt in 2008.

In geval van herhaaldelijke Niet-toepassingen die het gevolg zijn van herhaaldelijke en niet gerechtvaardigde nalatigheid om corrigerende acties te implementeren, beslist de Raad over de te nemen maatregelen om die situaties aan te pakken.

Bovenop zijn taken hierboven, heeft de Raad ook de volgende taken: (a) bespreking en oplossing van omstandigheden die van belang zijn voor de werking van het Akkoord; (b) oplossing van eender welk conflicten en interpretatieproblemen omtrent dit Akkoord, inclusief deze aangebracht door individuele Partijen, Werkgevers en Werknemers; (c) uitgifte van aanbevelingen over mogelijke herzieningen van dit Akkoord; (d) communicatie met derden; en (e) aanpassing van de Goede Praktijken overeenkomstig Bijlage 7.

(3) Samenstelling

De Raad bestaat uit vertegenwoordigers van de Partijen, door hen voor de eerste keer benoemd op de dag van de ondertekening van het Akkoord. De Raadsleden zijn benoemd voor een termijn van vier jaar elk, en de Raad telt een gelijk aantal vertegenwoordigers van Werkgevers en Werknemers. De Partijen mogen ook, op hetzelfde moment of indien nodig daarna, één Alternatief Lid benoemen voor elk Raadslid die mee mogen komen als stille waarnemers of die Raadsleden vervangen als de nood zich voordoet en dit telkens om de continuïteit en de geschikte expertise te verzekeren. De omvang van de Raad is zodanig dat dit in de praktijk werkbaar is en wordt vastgesteld op een maximum van 30 (i.e. 15 /15) inclusief de voorzitters van Artikel 3 van Bijlage 6. Mocht eender welke Partij zich terugtrekken, uit het Akkoord treden, of ophouden te bestaan, of mocht een nieuwe Partij tot het Akkoord toetreden in de loop van een Raadstermijn, dan passen de Partijen het lidmaatschap van de Raad dienovereenkomstig aan doch met respect voor het bovenvermelde maximale aantal. Partijen die niet vertegenwoordigd zijn in de Raad als Lid of Alternatief Lid hebben het recht om gehoord te worden door de Raad en aanwezig te zijn wanneer er in de Raad een debat gehouden wordt dat hen rechtstreeks betreft. De werkingsregels van de Raad worden uiteengezet in Bijlage 6 hiertoe.

(4) Besluitvorming

De Raad streeft naar besluitvorming bij consensus. Bij gebrek aan consensus, worden besluiten van de Raad genomen met dubbele gekwalificeerde meerderheid van 75% van de stemmen respectievelijk toegekend aan vertegenwoordigers van de Werknemers en de vertegenwoordigers van de Werkgevers. Indien de Raad bijvoorbeeld bestaat uit 30 leden (15 aan de zijde van de Werkgevers en 15 aan de zijde van de Werknemers) is een meerderheid van 12 stemmen aan elke zijde vereist.

(5) Secretariaat

De Raad wordt logistiek bijgestaan door een secretariaat dat door de Partijen op het moment van de ondertekening van het Akkoord opgericht wordt.

Artikel 9 - Vertrouwelijkheid

- (1) Alle mondelinge en schriftelijke communicatie tussen de Partijen en hun leden betreffende de toepassing van dit Akkoord blijft vertrouwelijk en wordt niet beschikbaar gesteld aan derden tenzij er een wettelijke verplichting tot openbaarmaking is.
- (2) De vertrouwelijkheidsverbintenis voorzien in (1) is niet van toepassing op het volgende:
  - het Samenvattend Globaal rapport dat enkel wordt doorgestuurd naar de personen en organisaties opgenomen in Artikel 8 (2),
  - De Verkorte Samenvatting die openbaar gemaakt kan worden aan derden,
  - de gezamenlijke noodzakelijke contacten van de Raadvoorzitters met derden,
  - de noodzakelijke circulatie van informatie van de Partijen naar hun leden voor zover die leden rechtstreeks betrokken zijn bij de bekendgemaakte informatie.
- (3) De identiteit van bedrijven genoemd in rapporten mag enkel bekend gemaakt worden aan de leden van de Partijen die de rechtstreekse betrokkenen zijn, tenzij anders beslist door de Raad volgens Artikel 8 (2). De personen die deze vertrouwelijke informatie ontvangen moeten gebonden zijn aan hetzelfde niveau van vertrouwelijkheidsverplichtingen zoals is beschreven in dit Akkoord.
- (4) Inbreuken op (1) en (3) geven de schadelijkende Partij en/of diens leden het recht om gerechtelijke stappen te ondernemen overeenkomstige nationale burgerlijke wetgeving.

Artikel 10 - Medisch Toezicht

De arbeidsgeneesheer / industriële hygiënist of gelijkwaardig intern of extern orgaan beroepshalve aangesteld voor de Site zal overeenkomstig nationale regelgevingen, en Artikel 10 van Richtlijn 98/24 en het Protocol Medisch Toezicht beschreven in Bijlage 8, het toepassingsgebied definiëren van de uit te voeren medische onderzoeken.

Artikel 11 - Onderzoek - Gegevensverzameling

De Partijen zullen bespreken welke hiaten er zijn in wetenschappelijk onderzoek en gegevens. Zij zullen aanbevelingen doen omtrent te voeren onderzoek, waaronder veiligere producten of processen, die onderworpen moeten worden aan een risicoanalyse vooraleer ze in gebruik genomen worden. Ze zullen ook aanbevelingen doen over projecten met betrekking tot gegevensverzameling die in de toekomst uitgevoerd zouden moeten worden. Een lijst van voorgaande onderzoeksprojecten is bijgevoegd in Bijlage 4.

Artikel 12 - Duur - Herziening

- (1) Dit Akkoord is geldig voor een minimale termijn van vier jaar en wordt automatisch vernieuwd voor opeenvolgende termijnen van twee jaar. Partijen hebben het recht zich terug te trekken uit het Akkoord met een opzegtermijn van één jaar.
- (2) Dit Akkoord wordt ongeldig zodra alle Partijen niet langer hun industriesectoren vertegenwoordigen of wanneer er nog minder dan twee Partijen, één die de Werkgevers vertegenwoordigd en één die de Werknemers vertegenwoordigd in dezelfde industriesector, gebonden zijn door het Akkoord.

- (3) Partijen hebben het recht om zich ten allen tijde terug te trekken uit dit Akkoord zonder voorafgaande bekendmaking wanneer de tegenpartij van hun industriesector niet langer een partij is van dit Akkoord of niet langer representatief is ("Wederkerigheid").
- (4) In het geval er een voorstel zou zijn voor toekomstige Europese wetgeving inzake kristallijn silica, zullen de Partijen samenkomen om de impact van deze voorgestelde wetgeving op dit Akkoord te evalueren.

Artikel 13 - Verandering van Partijen

- (1) Dit Akkoord staat open voor toetreding en ondertekening door extra partijen.
- (2) Dit Akkoord verbindt opvolgers van de Partijen.

Artikel 14 - Varia

- (1) Dit Akkoord creëert geen rechten of verplichtingen anders dan deze hierin vastgelegd.
- (2) Eender welke vordering en geschil met betrekking tot de interpretatie en de toepassing van dit Akkoord wordt exclusief ter behandeling voorgelegd aan de Raad en is, gezien de unieke aard van dit Akkoord, niet onderworpen aan de bevoegdheid van de plaatselijke nationale rechtbanken. Eender welke andere vordering en geschil met betrekking tot dit Akkoord is onderworpen de wetgeving en de rechtsbevoegdheid van het land van de woonst van de beklagde(n), bij de bevoegde lokale rechtbank van de woonst van de beklagde(n).
- (3) Dit Akkoord zal worden vertaald in alle officiële Europese talen. De Engelse versie is bindend voor de interpretatie.
- (4) Voor zover er een verschil bestaat tussen de Goede Praktijken en strengere Nationale Praktijken in een bepaald rechtsgebied, vormt naleving van dergelijke Nationale Praktijken vereist onder Artikel 4 (7) geen geval van Niet-toepassing onder Artikel 3 (8).

Artikel 15 - Van Kracht Wording

Dit Akkoord wordt van kracht zes maanden na ondertekening door de eerste twee Partijen, waarbij één Werkgevers vertegenwoordigt en één Werknemers in dezelfde industriesector, voor zover het Akkoord in alle officiële Europese talen werd vertaald.

Bijlage 1	[Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken)]
Bijlage 2	[Protocol Stofmetingen]
Bijlage 3	[Format van Rapportering]
Bijlage 4	[Lijst met Onderzoeksprojecten]]
Bijlage 5	[Beschrijvingen van Industrieën]
Bijlage 6	[De Raad – Het Secretariaat]
Bijlage 7	[Procedure voor de Aanpassing van de Goede Praktijken]
Bijlage 8	[Protocol Medisch Toezicht voor Silicose]

Aangegaan, 25 april 2006.

Door:

APFE - European Glass Fibre Producers Association

Mr. R. Furber, Bestuurslid

BIBM - International Bureau for Precast Concrete

Mr. E. Danno, Secretaris Generaal

CAEF - The European Foundry Association

Mr. K. Urvat, Secretaris Generaal

**CEEMET - Council of European Employers of the Metal,
Engineering and Technology-Based Industries**

Mr. U. Combüchen, Secretaris Generaal

CERAME-UNIE - The European Ceramics Industries

Mr. R. Chorus, Secretaris Generaal

CEMBUREAU - The European Cement Association

Mr. P. Vanfrachem, Vice-Voorzitter

EMCEF - European Mine, Chemical and Energy Workers' Federation

Mr. P. Mazeau, Adjunct Secretaris Generaal

EMF - European Metalworkers' Federation

Mr. B. Samyn, Adjunct Secretaris Generaal

EMO - European Mortar Industry Organization

Mr. H-P. Braus, Secretaris Generaal

EURIMA - European Insulation Manufacturers Association

Mr. H. Biedermann, Directeur Generaal

EUROMINES - European Association of Mining Industries

Mevr. C. Hebestreit, Secretaris Generaal

**EURO-ROC - European and International federation
of natural stones industries**

Mr. G. Merke, Secretaris Generaal

ESGA - European Special Glass Association

Mr. F. Van Houte, Secretaris Generaal

FEVE - European Container Glass Federation

Mr. A. Somogyi, Secretaris Generaal

GEPVP - European Association of Flat Glass Manufacturers

Mevr. E. Bullen, Secretaris Generaal

IMA-Europe – The Industrial Minerals Association

Mr. C. Stenneler, Voorzitter

Mevr. M. Wyart-Remy, Secretaris Generaal

UEPG - European Aggregates Association

Mr. D. Audibert, Voorzitter

Bijlage 1 [Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken)]

Toepassingsgebied

Het protocol voor stofmetingen is bedoeld om gebruikt te worden door eender welk bedrijf dat de beroepsmatige blootstelling wil bepalen door de stofblootstellingsniveaus op de werkplaats te meten. Het is verenigbaar met alle huidige nationale wetgeving in de EU. De hieronder beschreven vereisten zijn meer van toepassing op bedrijven die (nog) niet beschikken over representatieve meetgegevens over stofblootstellingsniveaus. Voor de andere bedrijven (die bijvoorbeeld beschikken over een degelijke databank of die een gelijkwaardig stofmetingsprotocol reeds geruime tijd implementeren), kan een lichtere versie van dit protocol (zonder volledig te moeten voldoen aan alle vereisten) toegepast worden.

Doelstelling

De doelstelling van het stofmetingsprotocol is om gegevens omtrent stofblootstelling te verzamelen teneinde de verschillende bedrijven in staat te stellen te evalueren of de relevante nationale en Europese regels inzake hygiëne op de werkvloer nageleefd worden, zoals de grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling en om preventie te begeleiden.

Het laat ook toe om representatieve en vergelijkbare gegevens te verzamelen over beroepsmatige stofblootstellingsniveaus bij bedrijven waar blootstelling aan Respirabel kristallijn silica ondervonden wordt, om data te genereren over gezondheidsrisico's van beroepsmatige stofblootstelling en om aan te vangen met de ontwikkeling en opmaak van blootstellingsgegevens zoals "functieblootstellingmatrices" nadien beschikbaar voor mogelijk verder epidemiologisch onderzoek.

Vereisten

Er zijn twee types van metingen die gewoonlijk gebruikt worden:

- Individuele;
- Statische.
-

Beide metingen kunnen samen gebruikt worden aangezien ze complementair zijn.

Het is aan de deskundigen, aangeduid door de Werkgevers en de Werknemersvertegenwoordigers om te kiezen voor de meest adequate oplossingen, binnen de perken van de geldende nationale en Europese normen.

De volgende algemene vereisten (genomen uit de Europese normen EN 689 en EN 1232 - zie referenties) moeten gevolgd worden:

- Voor individuele metingen, moeten de meettoestellen gedragen worden door de werknemer (binnen de ademzone van de werknemer).
- De gecollecteerde stofdeeltjes moeten tenminste de inadembare en (optioneel) inhaleerbare en de thoracale stoffracties zijn.
- De meettoestellen gebruikt om het stof te collecteren moeten in overeenstemming zijn met de Europese norm EN 481 (voor persoonlijke metingen - zie referenties).
- De meetlocaties moeten tenminste een reeks duidelijk omliggende jobfuncties omvatten³.

---

³ Bijvoorbeeld, in de industriële mineralenindustrie, werden de volgende functies bepaald: groeve operator (buiten), operator van de brekerinstallatie (binnen), operator voor de natte processen, operator voor de droge processen, molenoperator, verpakkingsoperator, transport/laden van bulkmateriaal, voorman/afdelingschef van de fabriek, laborant, onderhoudsoperator en veelzijdige operator (een veelzijdige operator is een operator waarvan de werktijd minder dan 50% is in eender welke andere functiecategorie).

- De duur van de stofmeting moet overeenkomen met een volledige ploegdienst (7-8 uur). Het aantal stalen voor elke functie moet zodanig zijn dat het representatief is voor de blootstelling van de werknemer⁴. Wanneer het nodig geacht wordt, nemen de Werkgevers en Werknemersvertegenwoordiger samen beslissingen over de meest geschikte duur en -periodiciteit van de stofmetingen.
- De analysetechniek om het kwarts- (en cristobaliet-) gehalte te bepalen moet ofwel XRD (diffractie met röntgenstralen) of FTIR (Fourier-transformatie infrarood spectroscopie) zijn, zoals vereist in verschillende nationale normen.
- Volledige documentatie over de meettoestellen en de meetprocedures samen met de stofmetingsresultaten moet bijgehouden worden door de bedrijven (met hulp van de organisatie verantwoordelijk voor de meetcampagnes en de analyse van de stofstalen).
- De laboratoria betrokken bij de kwartsanalyse moeten officieel erkend zijn en/of moeten zich bij een interlaboratiumoefening voegen om de kwaliteit en de geldigheid van hun procedures en meetresultaten te verzekeren.

Belangrijkste referenties

Europese normen:

EN 689 Werkplaatsatmosfeer - Leidraad voor de beoordeling van de blootstelling bij inademing van chemische stoffen voor de vergelijking met de grenswaarden en de meetstrategie, 1995, CEN.

EN 481 Werkplaatsatmosfeer - Definitie van de deeltjesgrootteverdeling voor het meten van de in de lucht zwevende deeltjes, 1993, CEN.

EN 1232 Werkplaatsatmosfeer - Pompen voor persoonlijke monsternemingsapparatuur voor chemische stoffen - Eisen en beproevingsmethoden, 1997.

Opmerking:

Bedrijven moeten hun nationale wetgeving en nationale normen nagaan om er zeker van te zijn dat hun stofmeting voldoet aan hun nationale vereisten. Veel landen stellen technische documenten ter beschikking voor het bepalen van de beroepsmatige blootstelling. Deze documenten kunnen gebruikt worden om stofmetingen uit te voeren op de werkplaats.

---

⁴ Om in overeenstemming te zijn met nationale wetgeving of preventie, kunnen één of een paar metingen volstaan doch voor statistische doeleinden (bijvoorbeeld functieblootstellingsmatrices, epidemiologisch onderzoek...), is 6 metingen per functie het minimaal vereiste aantal.

Bijlage 3 [Format voor Rapportering]

Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door Correct hanteren en juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica Bevatten Rapport (Rapporteringswijze)	Siteniveau
--	-------------------

Datum van de laatste update					
	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">2006-2007</td> <td style="padding: 2px;">2008-2009</td> <td style="padding: 2px;">2010-2011</td> <td style="padding: 2px;">2012-2013</td> </tr> </table>	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Algemene Site-informatie

1	Bedrijf <small><i>Naam van het bedrijf</i></small>			
2	Land			
3	Sector			
4	Site <small><i>Naam van de Site</i></small>			
5	Rapporterende Site <small><i>Kies "0" wanneer er niet gegevens voor deze sectie beschikbaar zijn, "1" wanneer gegevens voor de volgende secties beschikbaar zijn</i></small>			
6	Aantal werknemers <small><i>Totaal aantal Werknemers op site</i></small>			

Blootstellingsrisico

7	Aantal werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica <small><i>Geef het aantal werknemers in die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica, bv. alle Werknemers werkzaam in de productiefuncties</i></small>			
---	--	--	--	--

Risicobepaling & stofmetingen

8	Aantal werknemers die vallen onder de risicobepaling (1) <small><i>Geef het aantal Werknemers/jobs in, waarvoor de risicobepaling volledig uitgevoerd is.</i></small>			
9	Aantal werknemers waarvoor blootstellingsmetingen zijn uitgevoerd (2) <small><i>Geef het aantal Werknemers/jobs in waarvoor blootstellingsgegevens beschikbaar zijn.</i></small>			
10	Aantal werknemers waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het protocol van gezondheidstoezicht voor silicose vereist is (3) <small><i>Geef het aantal Werknemers/jobs in waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het nodig is het Protocol voor Gezondheidstoezicht te starten.</i></small>			

Gezondheidstoezicht

11	Aantal werknemers waarvoor het protocol van algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt <small><i>Geef het aantal Werknemers in die opgevolgd worden via een protocol van algemeen gezondheidstoezicht, het streefcijfer is afhankelijk van het engagement van Bedrijf of van</i></small>			
12	Aantal werknemers waarvoor het protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt <small><i>Geef het aantal Werknemers in die opgevolgd worden via een specifiek Protocol van Gezondheidstoezicht voor Silicose, onderdeel van de Overeenkomst.</i></small>			

Opleiding

13	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven (4) <small><i>Geef het aantal Werknemers in die vallen onder het programma Algemene Principes.</i></small>			
14	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven (5) <small><i>Geef het aantal Werknemers in die vallen onder het vereiste programma van Taakbladen.</i></small>			

Goede Praktijken

15	Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren. <small><i>Kies "1" als de inhoud van het van toepassing zijnde specifieke Taakblad op de Site wordt nageleefd, "0" indien niet nageleefd of indien niet van toepassing.</i></small>			
16	Organisatorische maatregelen <small><i>Kies "1" als de inhoud van het van toepassing zijnde specifieke Taakblad op de Site wordt nageleefd, "0" indien niet nageleefd of indien niet van toepassing.</i></small>			
17	Verdeling en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen, waar nodig (6) <small><i>Kies "1" als de inhoud van het van toepassing zijnde specifieke Taakblad op de Site wordt nageleefd, "0" indien niet nageleefd of indien niet van toepassing.</i></small>			

Belangrijke performantie indicatoren

18	% werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica <small><i>Regel 7 gedeeltelijk door regel 6, als resultaat geeft dit het % van het totaal aantal Werknemers die in contact komen met materialen die mogelijk respirabel kristallijn silica genereren</i></small>			
19	% dat valt onder de risicobepaling <small><i>Regel 8 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de procedure voor risicobepaling</i></small>			
20	% waarvoor blootstellingsmetingen worden uitgevoerd <small><i>Regel 9 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het protocol voor stofmetingen.</i></small>			
21	% waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose is vereist <small><i>Regel 10 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van werknemers met een mogelijk hoge blootstelling</i></small>			
22	% waarvoor de het algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt <small><i>Regel 11 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van nakomen van de verbintenis van het bedrijf inzake algemene gezondheidscontrole of het naleven van de nationale wetgeving.</i></small>			
23	% waarvoor het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt <small><i>Regel 12 gedeeltelijk door regel 10, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het specifieke Protocol van Gezondheidstoezicht voor Silicose</i></small>			
24	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven <small><i>Regel 13 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de verspreiding van de Algemene Preventie Principes</i></small>			
25	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven <small><i>Regel 14 gedeeltelijk door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de vereiste Taakbladen.</i></small>			

Belangrijke opmerkingen

Voeg elke pertinente opmerking toe i.v.m. de implementatie van de Overeenkomst op Siteniveau (bv. benadruk positieve of ontoereikende inspanningen, kondig toekomstige verbeteringsprogramma's aan, omschrijf nieuwe toegepaste goede praktijken .....)

Naam: Positie: Datum: __/__/____	Handtekening
--	--------------

(1) De procedure voor risicobepaling kan worden teruggevonden worden in Bijlage I bij het Akkoord - Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Hoofdstuk 4)
 (2) Verwijs naar Bijlage 2 bij het Akkoord - Protocol voor stofmetingen
 (3) Verwijs naar Bijlage 8 bij het Akkoord - Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose
 (4) De algemene preventie principes worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Basisinformatie over respirabel Kristallijn Silica)
 (5) De Goede Praktijken worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Algemene en Specifieke Takenbladen)
 (6) Een taakblad over persoonlijke beschermingsmiddelen kan teruggevonden worden in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Takenblad 2.1.15)

Gepubliceerd op 15/01/2007

Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door Correcte Hantering en Juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica Bevatten Rapport (Rapporteringswijze)	Bedrijfsniveau
--	-----------------------

Datum van de laatste update	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
-----------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Algemene Bedrijfsinformatie (per Land)

1	Bedrijf				
<small>Naam van het bedrijf</small>					
2	Land				
3	Sector				
4a	Aantal Sites				
<small>Tellen van regel 4 - Siteniveau</small>					
4b	Aantal gerapporteerde Sites				
<small>Som van regel 5 - Siteniveau</small>					
4c	% van gerapporteerde Sites				
<small>Regel 4b gedeeld door regel 4a, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Sites</small>					
5a	Aantal werknemers				
<small>Som van regel 6 - Siteniveau</small>					
5b	Aantal Gerapporteerde Werknemers				
<small>Som van regel 6 waar regel 5** is - Siteniveau</small>					
5c	% van Gerapporteerde Werknemers				
<small>Regel 5b gedeeld door regel 5a, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Werknemers.</small>					

Blootstellingsrisico

7	Aantal werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica				
<small>Som van regel 7 - Siteniveau</small>					

Risicobepaling & stofmetingen

8	Aantal werknemers die vallen onder de risicobepaling (1)				
<small>Som van regel 8 - Siteniveau</small>					
9	Aantal werknemers waarvoor blootstellingsmetingen zijn uitgevoerd (2)				
<small>Som van regel 9 - Siteniveau</small>					
10	Aantal werknemers waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het protocol van gezondheidstoezicht voor silicose vereist is (3)				
<small>Som van regel 10 - Siteniveau</small>					

Gezondheidstoezicht

11	Aantal werknemers waarvoor het protocol van algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt				
<small>Som van regel 11 - Siteniveau</small>					
12	Aantal werknemers waarvoor het protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt				
<small>Som van regel 12 - Siteniveau</small>					

Opleiding

13	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven (4)				
<small>Som van regel 13 - Siteniveau</small>					
14	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven (5)				
<small>Som van regel 14 - Siteniveau</small>					

Goede Praktijken

15	Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren.				
<small>Som van regel 15 - Siteniveau</small>					
16	Organisatorische maatregelen				
<small>Som van regel 16 - Siteniveau</small>					
17	Verdeling en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen, waar nodig (6)				
<small>Som van regel 17 - Siteniveau</small>					

Belangrijke prestatie indicatoren

18	% werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica				
<small>Regel 7 gedeeld door regel 5b, als resultaat geeft dit het % van het totaal aantal werknemers die in contact komen met materialen die mogelijk respirabel kristallijn silica genereren</small>					
19	% dat valt onder de risicobepaling				
<small>Regel 8 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de procedure voor risicobepaling</small>					
20	% waarvoor blootstellingsmetingen worden uitgevoerd				
<small>Regel 9 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het protocol voor stofmetingen.</small>					
21	% waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose is vereist				
<small>Regel 10 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van werknemers met een mogelijk hoge blootstelling</small>					
22	% waarvoor de het algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt				
<small>Regel 11 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van werknemers van het bedrijf inzake algemene gezondheidscontrole of het naleven van de nationale wetgeving.</small>					
23	% waarvoor het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt				
<small>Regel 12 gedeeld door regel 10, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het specifieke Protocol van Gezondheidstoezicht voor Silicose</small>					
24	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven				
<small>Regel 13 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de verspreiding van de Algemene Preventie Principes</small>					
25	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven				
<small>Regel 14 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de vereiste Taakbladen.</small>					
26	% van Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren.				
<small>Regel 15 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de Sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>					
27	% van Organisatorische maatregelen				
<small>Regel 16 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>					
28	% van Verdeling en gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, waar nodig				
<small>Regel 17 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>					

Belangrijke opmerkingen

Voeg elke pertinente opmerking toe i.v.m. de implementatie van de Overeenkomst op Bedrijfsniveau (bv. benadruk positieve of ontoreikende inspanningen, kondig toekomstige verbeteringsprogramma's aan, omschrijf nieuwe toegepaste goede praktijken .....)

Naam: _____
 Positie: _____
 Datum: __/__/____ Handtekening _____

(1) De procedure voor risicobepaling kan worden teruggevonden worden in Bijlage I bij het Akkoord - Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Hoofdstuk 4)
 (2) Verwijs naar Bijlage 2 bij het Akkoord - Protocol voor stofmetingen
 (3) Verwijs naar Bijlage 8 bij het Akkoord - Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose
 (4) De algemene preventie principes worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Basisinformatie over respirabel Kristallijn Silica)
 (5) De Goede Praktijken worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Algemene en Specifieke Takenbladen)
 (6) Een taakblad over persoonlijke beschermingsmiddelen kan teruggevonden worden in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Takenblad 2.1.15)

Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door Correcte Hantering en Juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica Bevatten Rapport (Rapporteringswijze)	Niveau per Land				
Datum van de laatste update					
<table border="1"> <tr> <td>2006-2007</td> <td>2008-2009</td> <td>2010-2011</td> <td>2012-2013</td> </tr> </table>		2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Algemene Informatie per Land (Nationale Associatie)

1	Vereniging				
	<small>Naam van de vereniging</small>				
2	Land				
3	Sector				
4a	Aantal Sites				
	<small>Tellen van regel 4a - Bedrijfsniveau</small>				
4b	Aantal gerapporteerde Sites				
	<small>Som van regel 4b - Bedrijfsniveau</small>				
4c	% van gerapporteerde Sites				
	<small>Regel 4c gedeeld door regel 4a, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Sites</small>				
5a	Aantal werknemers				
	<small>Som van regel 5a - Bedrijfsniveau</small>				
5b	Aantal Gerapporteerde Werknemers				
	<small>Som van regel 5b - Bedrijfsniveau</small>				
5c	% van Gerapporteerde Werknemers				
	<small>Regel 5b gedeeld door regel 5a, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Werknemers.</small>				

Blootstellingsrisico

7	Aantal werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica				
	<small>Som van regel 7 - Bedrijfsniveau</small>				

Risicobepaling & stofmetingen

8	Aantal werknemers die vallen onder de risicobepaling (1)				
	<small>Som van regel 8 - Bedrijfsniveau</small>				
9	Aantal werknemers waarvoor blootstellingsmetingen zijn uitgevoerd (2)				
	<small>Som van regel 9 - Bedrijfsniveau</small>				
10	Aantal werknemers waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het protocol van gezondheidstoezicht voor silicose vereist is (3)				
	<small>Som van regel 10 - Bedrijfsniveau</small>				

Gezondheidstoezicht

11	Aantal werknemers waarvoor het protocol van algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt				
	<small>Som van regel 11 - Bedrijfsniveau</small>				
12	Aantal werknemers waarvoor het protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt				
	<small>Som van regel 12 - Bedrijfsniveau</small>				

Opleiding

13	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven (4)				
	<small>Som van regel 13 - Bedrijfsniveau</small>				
14	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven (5)				
	<small>Som van regel 14 - Bedrijfsniveau</small>				

Goede Praktijken

15	Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren.				
	<small>Som van regel 15 - Bedrijfsniveau</small>				
16	Organisatorische maatregelen en Goede Praktijken op het werk				
	<small>Som van regel 16 - Bedrijfsniveau</small>				
17	Verdeling en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen, waar nodig (6)				
	<small>Som van regel 17 - Bedrijfsniveau</small>				

Belangrijke performantie indicatoren

18	% werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica				
	<small>Regel 7 gedeeld door regel 5c, als resultaat geeft dit het % van het totaal aantal werknemers die in contact komen met materialen die mogelijk respirabel kristallijn silica genereren</small>				
19	% dat valt onder de risicobepaling				
	<small>Regel 8 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de procedure voor risicobepaling</small>				
20	% waarvoor blootstellingsmetingen worden uitgevoerd				
	<small>Regel 9 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het protocol voor stofmetingen</small>				
21	% waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose is vereist				
	<small>Regel 10 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van werknemers met een mogelijk hoge blootstelling</small>				
22	% waarvoor de het algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt				
	<small>Regel 11 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van nakomen van de verbintenis van het bedrijf inzake algemene gezondheidscontrole of het naleven van de nationale wetgeving.</small>				
23	% waarvoor het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt				
	<small>Regel 12 gedeeld door regel 10, als resultaat geeft dit het % van implementatie van het specifieke Protocol van Gezondheidstoezicht voor Silicose</small>				
24	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven				
	<small>Regel 13 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de verspreiding van de Algemene Preventie Principes</small>				
25	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven				
	<small>Regel 14 gedeeld door regel 7, als resultaat geeft dit het % van implementatie van de vereiste Taakbladen</small>				
26	% van Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren.				
	<small>Regel 15 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de Sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				
27	% van Organisatorische maatregelen				
	<small>Regel 16 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				
28	% van Verdeling en gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, waar nodig				
	<small>Regel 17 gedeeld door regel 4b, als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				

Belangrijke opmerkingen

Voeg elke pertinente opmerking toe i.v.m. de implementatie van de Overeenkomst op landniveau (bv. benadruk positieve of ontoereikende inspanningen, kondig toekomstige verbeteringsprogramma's aan, omschrijf nieuwe toegepaste goede praktijken .....)

Naam: _____
Positie: _____
Datum: ___ / ___ / ____

Handtekening

(1) De procedure voor risicobepaling kan worden teruggevonden worden in *Bijlage I* bij het Akkoord - Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Hoofdstuk 4)
 (2) Verwijs naar *Bijlage 2* bij het Akkoord - Protocol voor stofmetingen
 (3) Verwijs naar *Bijlage 8* bij het Akkoord - Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose
 (4) De algemene preventie principes worden geïllustreerd in *Bijlage 1 - Goede Praktijken* bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Basisinformatie over respirabel Kristallijn Silica)
 (5) De Goede Praktijken worden geïllustreerd in *Bijlage 1 - Goede Praktijken* bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Algemene en Specifieke Takenbladen)
 (6) Een taakblad over persoonlijke beschermingsmiddelen kan teruggevonden worden in *Bijlage 1 - Goede Praktijken* bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Takenblad 2.1.15)

Akkoord over de Bescherming van de Gezondheid van de Werknemers door een Correcte Hantering en Juist Gebruik van Kristallijn Silica en Producten die Kristallijn Silica Bevatten Rapport (Rapporteringswijze)	Sectorniveau
--	---------------------

Datum van de laatste update					
	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">2006-2007</td> <td style="padding: 2px;">2008-2009</td> <td style="padding: 2px;">2010-2011</td> <td style="padding: 2px;">2012-2013</td> </tr> </table>	2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013
2006-2007	2008-2009	2010-2011	2012-2013		

Algemene Sectorinformatie (EU25 Associatie)

1	Vereniging <small>Naam van de vereniging</small>				
2a	Aantal Landen <small>Geef het aantal Landen in vertegenwoordigd door de Associatie</small>				
2b	Aantal gerapporteerde landen <small>Tellen van regel 2 - Landniveau</small>				
2c	% van Gerapporteerde Landen <small>Regel 2b gedeeld door regel 2a; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft de landen.</small>				
3	Sector				
4a	Aantal Sites <small>Som van regel 4a - Landniveau</small>				
4b	Aantal gerapporteerde Sites <small>Som van regel 4b - Landniveau</small>				
4c	% van gerapporteerde Sites <small>Regel 4b gedeeld door regel 4a; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Sites</small>				
5a	Aantal werknemers <small>Som van regel 5a - Landniveau</small>				
5b	Aantal Gerapporteerde Werknemers <small>Som van regel 5b - Landniveau</small>				
5c	% van Gerapporteerde Werknemers <small>Regel 5b gedeeld door regel 5a; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de rapportering wat betreft het aantal Werknemers.</small>				

Blootstellingsrisico

7	Aantal werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica <small>Som van regel 7 - Landniveau</small>				
---	---	--	--	--	--

Risicobepaling & stofmetingen

8	Aantal werknemers die vallen onder de risicobepaling (1) <small>Som van regel 8 - Landniveau</small>				
9	Aantal werknemers waarvoor blootstellingsmetingen zijn uitgevoerd (2) <small>Som van regel 9 - Landniveau</small>				
10	Aantal werknemers waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het protocol van gezondheidstoezicht voor silicose vereist is (3) <small>Som van regel 10 - Landniveau</small>				

Gezondheidstoezicht

11	Aantal werknemers waarvoor het protocol van algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt <small>Som van regel 11 - Landniveau</small>				
12	Aantal werknemers waarvoor het protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt <small>Som van regel 12 - Landniveau</small>				

Opleiding

13	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven (4) <small>Som van regel 13 - Landniveau</small>				
14	Aantal werknemers waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven (5) <small>Som van regel 14 - Landniveau</small>				

Goede Praktijken

15	Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren. <small>Som van regel 15 - Landniveau</small>				
16	Organisatorische maatregelen <small>Som van regel 16 - Landniveau</small>				
17	Verdeling en gebruik van Persoonlijke Beschermingsmiddelen, waar nodig (6) <small>Som van regel 17 - Landniveau</small>				

Belangrijke performantie indicatoren

18	% werknemers die mogelijk blootgesteld zijn aan respirabel kristallijn silica <small>Regel 7 gedeeld door regel 5b; als resultaat geeft dit het % van het totaal aantal werknemers die in contact komen met materialen die mogelijk respirabel kristallijn silica genereren</small>				
19	% dat valt onder de risicobepaling <small>Regel 8 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de procedure voor risicobepaling</small>				
20	% waarvoor blootstellingsmetingen worden uitgevoerd <small>Regel 9 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van implementatie van het protocol voor stofmetingen</small>				
21	% waarvoor de risicobepaling aangeeft dat het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose is vereist <small>Regel 10 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van werknemers met een mogelijke hoge blootstelling</small>				
22	% waarvoor de het algemeen gezondheidstoezicht gevolgd wordt <small>Regel 11 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van nakomen van de verbintenissen van het bedrijf inzake algemene gezondheidscontrole of het naleven van de nationale wetgeving.</small>				
23	% waarvoor het Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose gevolgd wordt <small>Regel 12 gedeeld door regel 10; als resultaat geeft dit het % van implementatie van het specifieke Protocol van Gezondheidstoezicht voor Silicose</small>				
24	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Algemene Preventie Principes werd gegeven <small>Regel 13 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de verspreiding van de Algemene Preventie Principes</small>				
25	% waaraan informatie, instructie en opleiding wat betreft Taakbladen werd gegeven <small>Regel 14 gedeeld door regel 7; als resultaat geeft dit het % van implementatie van de verspreiding van de Taakbladen</small>				
26	% van Technische maatregelen om het ontstaan/verspreiding van respirabel kristallijn silica te reduceren. <small>Regel 15 gedeeld door regel 4b; als resultaat geeft dit het % van de Sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				
27	% van Organisatorische maatregelen <small>Regel 16 gedeeld door regel 4b; als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				
28	% van Verdeling en gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, waar nodig <small>Regel 17 gedeeld door regel 4b; als resultaat geeft dit het % van de sites waar de specifieke maatregel wordt toegepast.</small>				

Belangrijke opmerkingen

Voeg elke pertinente opmerking toe i.v.m. de implementatie van de Overeenkomst op Sectorniveau (bv. benadruk positieve of ontoereikende inspanningen, kondig toekomstige verbeteringsprogramma's aan, omschrijf nieuwe toegepaste goede praktijken .....)

Naam: Positie: Datum: __/__/__	Handtekening
--------------------------------------	--------------

(1) De procedure voor risicobepaling kan worden teruggevonden worden in Bijlage I bij het Akkoord - Goede Praktijken (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Hoofdstuk 4)
 (2) Verwijs naar Bijlage 2 bij het Akkoord - Protocol voor stofmetingen
 (3) Verwijs naar Bijlage 8 bij het Akkoord - Protocol van gezondheidstoezicht voor Silicose
 (4) De algemene preventie principes worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel I, Basisinformatie over respirabel Kristallijn Silica)
 (5) De Goede Praktijken worden geïllustreerd in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Algemene en Specifieke Takenbladen)
 (6) Een taakblad over persoonlijke beschermingsmiddelen kan teruggevonden worden in Bijlage 1 - Goede Praktijken bij het Akkoord (Gids voor Goede Praktijken, Deel II, Takenblad 2.1.15)

Bijlage 4 [Lijst met Onderzoeksprojecten]

Voorgaande onderzoeksprojecten

Scientific opinion on the health effects of airborne Crystalline Silica, IOM report, 1996.

The quartz hazard: a variable entity, K Donaldson & PJA Borm, Amer. J. Occup. Hyg. 42(5), 287-294, 1998.

Evaluation & comparison of personal dust & quartz exposure, measurements from the UK & German silica producers industry, IOM report to client, 1998.

Epidemiological evidence on the carcinogenicity of silica: factors in scientific judgments, C. Soutar et al, Amer. J. Occup. Hyg. 44(1), 3-14, 2000.

Inflammatory effects of respirable quartz collected in workplaces versus DQ12 quartz: Particle surface correlates, A. Clouter et al, Toxicol. Sc. 63, 90-98, 2001.

In vitro genotoxicity assessment of commercial quartz flours in comparison to standard DQ12 quartz, G. Cakmak et al, Int. J. Hyg. Environm. Health, 207 (2004); 105-113.

Different toxic, fibrogenic and mutagenic effects of four commercial quartz flours in the rat lung, F. Seiler et al, Int. J. Hyg. Environm. Health, 207 (2004); 115-124.

Determining significant variance of biological activity between different respirable quartz flours by a vector model, J. Bruch et al, Int. J. Environm. Health (accepted).

Relationships between the state of the surface of four commercial quartz flours and their biological activity in vitro and in vivo, B. Fubini et al, Int. J. Hyg. Environm. Health, 207 (2004); 89-104.

Mortality in the UK Industrial Sand Industry: 1. Exposure Assessment and 2. Mortality, T.P. Brown and L. Rushton, accepted for publication in Occupational and Environmental Medicine Journal (OEMJ) in 2005.

Aggregaten

Aggregaten zijn een granulair materiaal dat gebruikt wordt in de bouwsector. Bijna 3 miljard ton aggregaten worden jaarlijks in Europa geproduceerd en verbruikt. Een meerderheid van de ondernemingen in deze sector zijn echter kleine en middelgrote ondernemingen. Een typische kleine site voorziet in direct werk voor 7 tot 10 personen. De aggregatenindustrie omvat ongeveer 25.000 ontginningsplaatsen over heel Europa, met 250.000 werknemers in de EU.

De meest voorkomende natuurlijke aggregaten zijn zand, grind en steenslag met een brede range van kristallijn silica gehalte (van 0% tot 100%). Voor zover bevestigd door een individuele risicobepaling, uitgevoerd volgens de regels vervat in dit Akkoord, zijn enkel de ontginningsplaatsen met een hoge kristallijne silica-gehalte relevant. Maar zelfs in dergelijke gevallen zijn de risico's op blootstelling aan Respirabel kristallijn silica voor werknemers normaal gezien laag. Bij Aggregaten geproduceerd uit gesteente met een laag gehalte aan kristallijne silica is, voor zover bevestigd door een individuele risicobepaling, de impact op de gezondheid van de werknemers waarschijnlijk verwaarloosbaar.

Keramische industrie

De keramische industrie gebruikt silica voornamelijk als structureel ingrediënt van kleimassa's en als een belangrijk bestanddeel van keramische glazuren. De belangrijkste keramische producten die silica bevatten zijn tafelgerei en decoratiegerei, sanitair aardewerk, muur- en vloertegels, bakstenen en dakpannen, vuurvast materiaal enz.

Ongeveer 2.000 bedrijven produceren keramiek in de EU. Het aantal werknemers in de keramiekindustrie in de EU wordt geschat op ongeveer 234.000. De keramische industrie is in nagenoeg alle EU-lidstaten aanwezig.

Metaalgieterijen

De producten van de metaalgieterij-industrie zijn ijzerhoudende, stalen of niet-ijzerhoudende metalen die geproduceerd worden door het gesmolten metaal te gieten in mallen. Deze mallen of gietvormen zijn doorgaans geheel of gedeeltelijk vervaardigd uit silicazand met bindmiddel. De metaalgieterij-industrie is een belangrijke leverancier voor de automobiellindustrie, machinebouwindustrie en andere industrieën. Deze industrietak bestaat uit meestal kleine en middelgrote ondernemingen: er zijn ruwweg 4.000 metaalgieterijen in de EU-lidstaten met ongeveer 300.000 werknemers.

Glasindustrie

Siliciumdioxide is de belangrijkste glasvormende oxide en dus is silicazand het belangrijkste ingrediënt van alle soorten glas. De belangrijkste glasproducten zijn verpakkingsglas (flessen, potten enz.), vlak glas (voor gebouwen, spiegels, auto's, enz), huishoudelijk glas (tafelgerei: drinkglazen, kommen; decoratie, enz.), glasvezel (voor versterking, isolatie) en speciaal glas (voor tv, laboratorium, optiek enz.).

Meer dan 1.000 bedrijven produceren glas in de EU. De glasindustrie is aanwezig in alle Europese landen en stelt meer dan 230.000 mensen tewerk in de EU.

Na het smelten van de grondstof is er geen kristallijn silica meer. Glas is een amorf materiaal.

Industriële Mineralen en Metaalhoudende Mineralen Industrie

Industriële Mineralen:

Een aantal industriële mineralen bestaan uit of bevatten silica. Silica wordt gewoonlijk gevonden in de kristallijne toestand, maar komt ook voor in een amorfe (niet-kristallijne) toestand. Kristallijn silica is hard, chemisch inert en heeft een hoog smeltpunt. Dit zijn gewaardeerde kwaliteiten in verscheidene industriële toepassingen, vooral in de glas-, metaalgieterij-, bouw-, keramische en chemische industrie. 145 miljoen ton industriële mineralen (bv. betoniet, boraat, calciumcarbonaat, diatomiet, veldspaat, gips, kaolien en plastische kleien, talk, enz.) worden elk jaar in Europa ontgonnen. Hoewel dit niet voor alle industriële mineralen het geval is, kunnen industriële mineralen variabele hoeveelheden kristallijn silica bevatten.

Die industriële mineralen worden geproduceerd door 300 bedrijven of groepen die samen ongeveer 810 mijnen en groeven en 830 fabrieken uitbaten in 18 EU-lidstaten, en in Zwitserland, Noorwegen, Turkije, Bulgarije, Roemenië en Kroatië. De industriële mineralenindustrie stelt ongeveer 100.000 mensen tewerk in de EU.

Metaalertsen:

Een breed gamma aan metaalertsen worden gewonnen en/of verwerkt binnen de EU en voor sommige zoals kwik, zilver, lood, wolfram, zink, chroom, koper, ijzer, goud, kobalt, bauxiet, antimoon, mangaan, nikkel, titanium, is de EU een relatief belangrijke producent. In bepaalde gevallen behoren de Europese producenten tot de tien grootste producenten in de wereld.

Metaalertsen worden geproduceerd in 12 EU-Lidstaten evenals in Noorwegen, Turkije, Bulgarije, Roemenië, Kosovo en Servië. In de EU stelt dit deel van de mijn- en mineralenindustrie rechtstreeks ongeveer 23.000 mensen te werk.

Hoewel het niet voor allemaal het geval is, kunnen metaalertsen variabele hoeveelheden kristallijn silica bevatten.

Cementindustrie

Cement is een stof in poedervorm die voornamelijk gebruikt wordt als bindmiddel om beton te maken. Het wordt in verschillende stadia geproduceerd, voornamelijk bestaand uit de twee volgende essentiële stadia:

- vervaardiging van een halffabrikaat, zogenaamde "klinker", verkregen uit de calcinering in een hete oven (1.450°C) van een "ruw mengsel" bestaande uit klei, kalksteen en verscheidene andere additieven.

- vervaardiging van cement als eindproduct, verkregen door de homogene menging van gemalen klinker en calciumsulfaat (gips) met of zonder - afhankelijk van het type cement - een of meerdere extra componenten: slak, vliegashoudend, puzzolaanaarde, kalksteen, enz.

In 2004 bereikte de cementproductie van de huidige 25 Lidstaten van de EU 233 miljoen ton, ongeveer 11% van de totale wereldproductie (2,1 miljard ton).

Er zijn om en bij de 340 fabrieken in de EU. Vier van de vijf grootste cementbedrijven ter wereld zijn Europees. De cementindustrie stelt ongeveer 55.000 personen tewerk in de EU.

Minerale Wol

Minerale Wol heeft een uniek aantal eigenschappen waarbij hoge thermische weerstand gecombineerd wordt met stabiliteit op lange termijn. Het wordt gemaakt van gesmolten glas, steen of slak dat in een vezelachtige structuur getrokken is waardoor een combinatie ontstaat van thermische, brandwerende-

en akoestische eigenschappen, die essentieel zijn voor de thermische en akoestische isolatie, evenals voor de brandbeveiliging van huizen, commerciële gebouwen of industriële faciliteiten.

Deze eigenschappen zijn afgeleid uit haar structuur, een glasvezelmat die luchtbeweging voorkomt, en uit haar chemische samenstelling.

Isolatieproducenten doen aan ontwikkeling om zo aan de groeiende milieubezorgdheid van de maatschappij te voldoen, en aan verbeterende normen en regelgevingen voor het gebruik van isolatiematerialen.

Onder de minerale wolsoorten is enkel glaswol van belang met betrekking tot kristallijn silica, omdat glaswol vervaardigd wordt met zand, en steenwol niet. Na het smelten van de grondstof voor glaswol, is er geen kristallijn silica meer, aangezien het een amorf materiaal wordt.

De minerale wolindustrie is aanwezig in alle Europese landen en stelt meer dan 20.000 mensen tewerk in de EU.

Natuursteenindustrie

Natuursteen bestaat in de natuur als een bijna kant-en-klaar bouw materiaal. Weinig mensen realiseren zich echter dat er miljoenen jaren voor nodig zijn opdat dit materiaal op het punt gekomen is dat het gemakkelijk geproduceerd en verwerkt kan worden.

De industrie bestaat enkel uit kleine en middelgrote ondernemingen van tussen 5 en 100 werknemers en is een essentiële leverancier voor de bouwindustrie. Er zijn meer dan 40.000 bedrijven in de EU, die samen goed zijn voor ongeveer 420.000 werknemers in de EU. Werken met natuursteen omvat niet alleen de productie van steen in groeven, belangrijker is de verwerking van stenen en de toepassing van stenen. Restauratie en hoogtechnologische toepassingen vereisen opleiding en vorming die start bij de steenwerkers tot de hoogtechnologische steeningenieurs.

Mortelindustrie

Mortel wordt gedefinieerd als een mengsel van aggregaten, doorgaans met een korrelgrootte van minder dan 4 mm (soms minder dan 8 mm, bv mortel voor speciale decoratieve pleisters of mortel voor gietvloeren) en één of meer bindmiddelen en mogelijk additieven en/of toegevoegde mengsels.

Mortel met minerale lijmen bevat bovendien water. De toepassing en het gebruik van mortel is niet beperkt tot metselwerken. Het gebruik van mortel voor gietvloeren groeit. Er zijn veel speciale soorten mortel die gebruikt worden voor de reparatie van beton, voor het bevestigen van tegels, voor daken, voor het vastzetten van bouten en vele andere toepassingen.

Bovendien zijn de buitengevelisolatiesystemen (ETICS) ook een product van de mortelindustrie die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen voor energiebesparing. Meer dan 1.300 bedrijven produceren mortel in de EU. De mortelindustrie in de EU telt meer dan 34.400 werknemers.

Vooraf gegoten betonindustrie

Vooraf gegoten beton is een fabriekmatig vervaardigd bouw materiaal dat een wijdverspreid gebruik kent over de hele wereld en dat beschikbaar is in alle formaten en vormen, van zeer kleine straatstenen tot meer dan 50 meter lange brucelementen.

Het productieproces bestaat uit het mengen van cement, aggregaten, water, additieven en toevoegen van mengsels in verschillende proporties, ze in mallen gieten en ze laten verharden. De eindproducten worden geleverd in een stofvrije verharde toestand. Stofontwikkeling kan voornamelijk voorkomen bij het behandelen van grondstoffen en mechanische behandelingen na de vervaardiging.

De industrie bestaat uit kleine tot middelgrote ondernemingen, verspreid over heel Europa. Geschatte cijfers voor de EU zijn: 10.000 productie-eenheden, 250.000 werknemers en 300 tot 400 miljoen ton producten.

Bijlage 6 [De Raad – Het Secretariaat]

Artikel 1 - Toepassingsgebied

De Raad is verantwoordelijk voor de taken hem toegewezen onder Artikel 8 van het Akkoord. Desalniettemin vallen de taken opgesomd in Artikel 8 (2)(b) en (d) van het Akkoord onder de exclusieve en gezamenlijke bevoegdheid van de vier Voorzitters aangeduid overeenkomstig Artikel 3 hieronder.

Artikel 2 - Vergaderingen / Beslissingen

- (1) De Raad vergadert ten minste één keer elke twee jaar gedurende twee dagen, tijdens de tweede helft van juni van het respectieve jaar in Brussel. Het Secretariaat voorziet logistieke en secretariaatsondersteuning voor deze vergadering en organiseert en doet de oproeping voor de bijeenkomst.
- (2) Raadsleden ontvangen de geconsolideerde rapporten van de Partijen, die vertegenwoordigers zijn van Werkgevers, 20 werkdagen voor de eerste dag van de respectieve vergadering, teneinde de vergadering voor te bereiden. Tijdens de tweedaagse vergadering zorgen de Raadsleden voor de voorbereiding en het ontwerp van het Samenvattend Globaal rapport zoals vereist door Artikel 8 (2) van het Akkoord. Minderheidsverklaringen en meningen worden opgetekend in een Appendix maar worden tot een minimum beperkt.
- (3) De twee Medevoorzitters aangewezen onder Artikel 3 hieronder mogen samen beslissen om regelmatig te vergaderen indien ze dit nodig achten.
- (4) Raadsleden kunnen volmachten geven aan andere Raadsleden of Alternatieve Leden.

Artikel 3 - Voorzitters

De Raad wordt voorgezeten door twee Medevoorzitters, en twee Mede-Vice-voorzitters, telkens benoemd door de Partijen die Werkgevers en Werknemers vertegenwoordigen voor termijnen van vier jaar, en voor de eerste keer op de datum van de ondertekening van dit Akkoord.

Article 4 - Notulen, Verslagen

- (1) De Raadsvergadering wordt genotuleerd. Notulen worden bezorgd aan de Partijen binnen de twee weken na de respectieve vergadering. Tenzij Raadsleden binnen de daaropvolgende week bezwaar hebben geuit omtrent de inhoud van de notulen, worden de notulen als definitief beschouwd.
- (2) Het Secretariaat of een derde partij die hiertoe aangesteld wordt door de Raad, houdt alle bestanden bij die de Raad betreffen.

Artikel 5 - Kosten van de Raad / Secretariaat

Alle gebruikelijke redelijke en gerechtvaardigde uitgaven / kosten voortvloeiend uit de werking van de Raad (vergaderzaal, simultaan tolken in FR / EN / DE exclusief individuele reis- en verblijfkosten) en van het Secretariaat worden gelijkmatig verdeeld onder de Partijen die de Werkgevers vertegenwoordigen.

Artikel 6 - Aansprakelijkheid, Schadeloosstelling

- (1) Lidmaatschap in de Raad is namens de in de Raad vertegenwoordigde Partijen en Raadsleden en Alternatieve Raadsleden kunnen daarom niet individueel en rechtstreeks aansprakelijk gesteld worden voor hun plichten voortvloeiend uit hun lidmaatschap in de Raad.
- (2) Partijen zullen samen en afzonderlijk instaan voor de schadeloosstelling en vrijwaring van Raadsleden, Alternatieve Raadsleden, hun erfgenamen en opvolgers, wegens en tegen de gevolgen van eender welke en alle vorderingen, vergoedingen, kosten, uitgaven, aansprakelijkheden en schadeloosstellingen (inclusief redelijke advocatenhonoraria) die de Raadsleden in alle redelijkheid opgelopen hebben of die hen opgelegd werden in verband met of voortvloeiend uit eender welk proces, rechtsgeding, gerechtelijke actie of vordering waartoe ze medeplichtig gemaakt zouden worden of betrokken zouden worden in verband met of ten gevolge van hun lidmaatschap in de Raad, tenzij het proces, rechtsgeding, gerechtelijke actie of vordering veroorzaakt werd door opzettelijk misbruik van bevoegdheid of kwaadwilligheid bij het uitoefenen van hun plichten.

Artikel 7 - Mededelingen / Taal

Alle mededelingen, verzameling en verspreiding van documenten onder Bijlage 6 gebeuren via elektronische post. Berichten van en aan de Raad worden geleid via het elektronisch postadres van het Secretariaat. Alle mededelingen, berichten en vergaderingen worden gevoerd in de Engelse taal.

Bijlage 7 [Procedure voor de Aanpassing van de Goede Praktijken]

Overeenkomstig Artikel 1 Derde streepje van het Akkoord, is het Akkoord er onder andere op gericht om de kennis over Goede Praktijken te verhogen. Overeenkomstige deze 'dynamische' aard van de Goede Praktijken en overeenkomstig Artikel 5 (3) van het Akkoord, voorziet deze Bijlage de te volgen procedure voor aanpassing van de Goede Praktijken.

Artikel 1 - Voorlegging van Nieuwe of Herziene Taakbladen aan de Partijen.

Werkgevers en Werknemers worden aangemoedigd om op eender welk moment tijdens de geldigheidsduur van het Akkoord, om aan de Partij door wie ze vertegenwoordigd worden (de Introducerende Partij), ontwerpen van nieuwe of herziene Taakbladen (beide hierna 'Nieuwe Taakbladen'), voor te leggen, vergezeld, in het geval van ontwerpen van gereviseerde bestaande Taakbladen, van een geschreven verklaring en rechtvaardiging waarom en hoe deze ontwerpen van herziene Taakbladen een verbetering vormen voor de bescherming van de werknemers of dezelfde bescherming bereiken door alternatieve praktijken en technieken, in vergelijking met bestaande Taakbladen. De Introducerende Partij beoordeelt dergelijke Nieuwe Taakbladen en mag deze ondersteunen.

Artikel 2 - Overeenkomst van Nieuwe Taakbladen door de wederpartij binnen de gegeven industriesector ("Spiegelende" Partij)

Na zijn steun te hebben bevestigd zoals voorzien onder Artikel 1 hierboven, legt de Introducerende Partij de door haar ondersteunde Nieuwe Taakbladen voor aan haar wederpartij ("Spiegelende" Partij) binnen de gegeven industriesector ter discussie en goedkeuring. Het is aan de respectievelijke Spiegelende Partijen van gedachten te wisselen over en goedkeuring te verlenen aan de Nieuwe Taakbladen. Zodra goedgekeurd door beide Partijen van de industrie (Werkgevers-Werknemers), worden de Nieuwe Taakbladen voorgelegd aan de Raad (Artikel 8 (2) van het Akkoord).

Artikel 3 - Aanvaarding door de Raad

De Raad is verantwoordelijk voor de eindinspectie en aanvaarding van Nieuwe Taakbladen teneinde ervoor te zorgen dat de Nieuwe Taakbladen niet in strijd zijn met het Akkoord (inclusief andere Taakbladen, andere delen van de Goede Praktijken enz.). Dit omvat de terugtrekking van achterhaalde Taakbladen.

Artikel 4 - Geldigheid van Aanpassingen

Na aanvaarding zoals voorzien in Artikel 3, worden alle aanpassingen van de Goede Praktijken bekend gemaakt aan de andere Partijen via elektronische post of Extranet. Ze worden van kracht drie maanden na hun bekendmaking, tenzij een andere datum van inwerkingtreding is vastgesteld door de Raad.

Artikel 5 - Frequentie van de Aanpassingsprocedure

Er wordt aan herinnerd dat de Raad ten minste om de twee jaar vergadert. Partijen worden daarom aangemoedigd om hun verzoeken tot Aanpassing indien mogelijk te bundelen en af te stemmen op het vergaderschema van de Raad.

Bijlage 8 [Protocol Medisch Toezicht voor Silicose]

ALGEMENE RICHTLIJNEN

Werkgevers zullen in eerste instantie een risicobepaling uitvoeren in de werkplaats zoals bescheven in de Gids Goede Praktijken om te identificeren waar Werknemers mogelijk specifiek risico lopen voor gevaren voor de gezondheid met betrekking tot Respirabel kristallijn silica. De implementatie van het Protocol Medisch Toezicht hangt af van de resultaten van de risicobepaling.

Elk medisch toezicht wordt professioneel uitgevoerd door bekwaam medisch personeel en in overeenstemming met huidige nationale wettelijke vereisten.

De werknemer(s) of externe medische adviseur die de verantwoordelijkheid dragen voor het veiligheids- en gezondheidsprogramma moeten beschikken over praktische kennis aangaande respiratoir medisch toezicht.

De doelstellingen van het specifiek medisch toezicht gerelateerd met Respirabel kristallijn silica zijn om:

- Negatieve gezondheidseffecten vroeg te detecteren;
- Een basislijn vast te stellen vanaf waar veranderingen die zich kunnen ontwikkelen geanalyseerd kunnen worden.
- Te vermijden dat verder letsel veroorzaakt wordt.

De mogelijke voordelen zijn:

- Getroffen individuen identificeren;
- Mogelijk gevaarlijke werkomstandigheden identificeren en de effectiviteit controleren van de beheersmaatregelen op de werkplaats.
- Feedback verschaffen over de nauwkeurigheid van risicobepaling;
- Gegevens ontwikkelen waarop epidemiologische studies gebaseerd kunnen worden.

RESPIRATOIRE GEZONDHEIDSRISICO'S

Het eerste gezondheidsrisico van blootstelling aan stof dat Respirabel kristallijn silica bevat is een luchtwegenaanandoenig genaamd **silicose**. Daarom is het belangrijk om het medische toezicht te concentreren op de longen. Bovendien bestaat er bewijs dat mensen die lijden aan silicose een hoger risico lopen om longkanker te ontwikkelen. Ook mensen die blootgesteld worden aan stof in het algemeen en diegenen die lijden aan met stof gerelateerde luchtwegenaanandoeningen (pneumoconiose, silicose, enz.) lopen een hoger risico om tuberculose te ontwikkelen. Hiermee moet rekening gehouden worden wanneer het medisch toezicht uitgevoerd wordt.

INHOUD VAN HET RESPIRATOIRE MEDISCHE TOEZICHTSPROGRAMMA

1) Het Respiratoire Medische toezichtsprogramma moet het volgende omvatten:

- Een **medisch dossier** wordt opgesteld voor elke Werknemer op het tijdstip van aanwerving. Het eigelijke format is onbelangrijk, maar de gegevens moeten toegankelijk zijn voor bevoegde medici, bijgewerkt, beveiligd, gekoppeld (bv aan gegevens blootstelling aan stof), vertrouwelijk en bijgehouden worden gedurende 40 jaar na het einde van de blootstelling. Dit dossier omvat in het bijzonder, in overeenstemming met nationale wetgeving, de volgende essentiële elementen:
  - Persoonlijke gegevens;
  - Andere nuttige demografische gegevens (persoonlijke en familiehistorie);
  - Werkomschrijving;

- Historiek van de beroepsmatige en buitenberoepsmatige activiteiten met details over blootstelling aan mogelijk schadelijk stof, chemicaliën en andere fysieke agentia (straling);
  - Anamnese die zich concentreert op de aanwezigheid van ademhalings symptomen (bv. hoest, sputum, kortademigheid, piepende ademhaling);
  - Rookgewoonte (aantal sigaretten per dag, duur...).
- **Medisch onderzoek** van de thorax. Het onderzoek moet uitwijzen of waarnemingen met betrekking tot de borstkas normaal zijn of niet (bv symmetrie, expansie, percussie, ademgeruis, palpitie, piepende ademhaling, gereutel en schurende ademhaling).
- **Functionele testen:**
- Hoewel afwijkingen aangetoond door spirometrie of longfunctietesten niet-specifiek zijn (bv. roken is een belangrijke versturende factor), wordt functioneel testen van de luchtwegen beschouwd als een nuttige component van het respiratoir medisch toezichtsprogramma voor basisevaluatie en periodieke controle. Het maakt detectie mogelijk van longfunctie verlies in de vroegste stadia.
  - Gestandaardiseerde methodes voor spirometrietesten en materiaalspecificaties werden aanbevolen door professionele verenigingen zoals de European Respiratory Society (1993) en de American Thoracic Society (1995).
- **Radiologisch onderzoek:** De radiografische veranderingen in werknemers volgen die blootgesteld worden aan kristallijn silica is de meest aangewezen manier om silicose in een vroeg stadium te detecteren. Afwijkingen worden gewoonlijk radiografisch gezien vooraleer longfunctie verlies gedetecteerd kan worden door spirometrie of vooraleer symptomen opduiken. Periodieke röntgenonderzoeken van de borst zijn daarom een essentieel deel van medisch toezicht voor de luchtwegen.
- Een postero anterior (PA) röntgenfoto van de borst op ware grootte, liefst verkregen met een hoge kilo-voltagetechniek (kleinere formaten afkomstig van geautomatiseerde technieken zijn niet geschikt).
  - Films moeten bekeken worden door gekwalificeerde en opgeleide radiologen of longartsen.
  - Richtlijnen over geschikt materiaal en technieken werden uitvoerig gepubliceerd. Meer informatie over huidige praktijken kunnen verkregen worden bij de International Labour Organization (ILO), 1211 Geneve, Zwitserland.
  - Films moeten geclassificeerd worden overeenkomstig de Guidelines for the Use of ILO International Classification of Radiographs of Pneumoconiosis uit 2000. De implementatie en de opvolging van de richtlijnen over geschikt materiaal en technieken kan er later, indien nodig, voor zorgen dat de röntgenfoto's van de borst dienovereenkomstig geclassificeerd worden.
  - De frequentie van de röntgenfoto's van de borst wordt bepaald door een arbeidsgeneesheer, gebaseerd op een analyse van het risico op blootstelling aan Respirabel kristallijn silica. Wees er u bewust van dat in bepaalde landen beperkende reglementeringen over de frequentie van röntgenonderzoek bestaan. Raadpleeg voor advies een gekwalificeerde arbeidsgeneesheer.
  - De werknemers, die in contact geweest zijn / blootgesteld zijn aan Respirabel kristallijn silica en hun activiteiten bij een bepaalde werkgever stopgezet hebben (pensioen / nieuwe baan) moeten kunnen genieten van een medisch vervolgonderzoek op hun verzoek. De werkgevers verplichten zich ertoe om binnen het kader van nationale en Europese voorzieningen dit medisch vervolgonderzoek te bevorderen.

2) Bijhouden van gegevens en vertrouwelijkheid:

- **Medische gegevens** moeten veilig bewaard worden, hetzij intern of extern. Toegang tot deze medische gegevens zal enkel plaatsvinden in overeenstemming met nationale wetgeving.
- Goede **communicatie** is essentieel indien de doelstellingen van een medisch toezichtsprogramma gehaald moeten worden.
  - o De Werknemer moet op de hoogte gebracht worden van de resultaten van zijn medisch onderzoek.
  - o De resultaten van het medisch toezichtsprogramma, bekendgemaakt op dergelijke manier dat personen niet geïdentificeerd kunnen worden, moeten gebruikt worden om bestaande gezondheids- en veiligheidsmaatregelen op de werkplaats te verbeteren.

REFERENTIES:

- Occupational Health Program for exposure to Crystalline silica in the Industrial Sand Industry – National Industrial Sand Association (NISA) – March 1997
- Screening and surveillance of workers exposed to mineral dust – WHO – 1996
- The European Respiratory Journal – Volume 6, Supplement 16, March 1993
- Guidelines for the use of the ILO International Classification of radiographs of Pneumoconiosis – Revised edition 2000 – International Labour Organization
- ATS (1995) Standardization of spirometry - American Journal of respiratory and critical care medicine, 152:1107-1136
- Occupational Health Management in the Quarry industry – Quarries National Joint Advisory Committee – version 1 mei 2004
- Health & Safety at work, Information notices on diagnosis of occupational diseases, European Commission, Employment & social affairs, Report EUR 14768.